

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Затверджую:

Ректор ЦНТУ

Володимир КРОПІВНИЙ

Протокол ПК № ____ від «__» _____ 2025 року

ПРОГРАМА

предметного тесту з економіки та міжнародної економіки
фахового вступного випробування для вступу на навчання

для здобуття ступеня магістра

за освітньо-професійною програмою

«Інноваційна економіка»

спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини

(за спеціалізаціями)»

галузі знань С «Соціальні науки, журналістика,

інформація та міжнародні відносини»

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійна програма	«Інноваційна економіка»
Освітній ступінь	«Магістр»
Спеціальність	С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»
Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Гарант освітньої програми,
на яку здійснюється вступ _____ к.е.н., доц. Марія БУГАЄВА

Завідувач _____ кафедри
економіки, підприємництва
та готельно-ресторанної _____ д.е.н., проф. Володимир ЗАЙЧЕНКО
справи ЦНТУ

АНОТАЦІЯ

Програма фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр» за освітньо-професійною програмою **«Інноваційна економіка» спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»** розроблена фаховою атестаційною комісією за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» відповідно до Програми предметного тесту з економіки та міжнародної економіки єдиного фахового вступного випробування, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.02.2022 р.№153.

Фахове вступне випробування для вступу на навчання передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми **«Інноваційна економіка» спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»** другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі набутих компетентностей та програмних результатів навчання у сфері мікроекономіки, макроекономіки, економіки підприємства, системи міжнародних економічних відносин, достатніх для продовження навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Фахове вступне випробування проводиться у формі письмових тестових завдань, які об'єктивно визначають рівень підготовки абітурієнтів та включає блок питань за наступними фаховими напрямками: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економіка підприємства», «Система міжнародних економічних відносин».

Організація вступного випробування здійснюється згідно з Правилами прийому до Центральноукраїнського національного технічного університету в 2025 році.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Вступний іспит складається з 140 тестових завдань однакової складності. Вірна відповідь оцінюється в 1 бал із подальшим переведенням у шкалу 100-200 балів відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1. – Таблиця переведення тестових балів ЄФВВ у шкалу 100-200 балів

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
35	100	71	148	107	183,5
36	101	72	149	108	184
37	102	73	150	109	184,5
38	103	74	151	110	185
39	104	75	152	111	185,5
40	105	76	153	112	186
41	106	77	154	113	186,5
42	107	78	155	114	187
43	108	79	156	115	187,5
44	109	80	157	116	188
45	110	81	158	117	188,5
46	111	82	159	118	189
47	112	83	160	119	189,5
48	113,5	84	161	120	190
49	115	85	162	121	190,5
50	116,5	86	163	122	191
51	118	87	164	123	191,5
52	119,5	88	165	124	192
53	121	89	166	125	192,5
54	122,5	90	167	126	193
55	124	91	168	127	193,5
56	125,5	92	169	128	194
57	127	93	170	129	194,5
58	128,5	94	171	130	195
59	130	95	172	131	195,5
60	131,5	96	173	132	196
61	133	97	174	133	196,5
62	134,5	98	175	134	197
63	136	99	176	135	197,5
64	137,5	100	177	136	198
65	139	101	178	137	198,5
66	140,5	102	179	138	199
67	142	103	180	139	199,5
68	143,5	104	181	140	200
69	145	105	182		
70	146,5	106	183		

**ЗМІСТ ПРОГРАМИ предметного тесту
з економіки та міжнародної економіки єдиного фахового вступного
випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за
ОПП «Інноваційна економіка»**

Перелік тем та їх зміст з розділу «МІКРОЕКОНОМІКА»

1. Основи економіки. Ефективність використання ресурсів

1.1 Предмет і функції економічної науки. Рівні економічного аналізу. Визначення «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Мезоекономіка», «Мегаекономіка».

1.2. Проблема обмеженості ресурсів і необхідності вибору. Межа виробничих можливостей (крива трансформації). Альтернативна вартість. Економічна ефективність.

1.3. Загальнонаукові методи економічного аналізу. Граничний аналіз. Економічні показники. Номінальні і реальні змінні. Поняття нормативної і позитивної економіки.

2. Попит, пропозиція та ринковий механізм

2.1. Попит і закон попиту. Аналіз змін попиту та величини попиту. Нецінові визначники попиту.

2.2. Суть та види еластичності попиту. Цінова еластичність попиту і загальний виторг виробника. Економічна інтерпретація значень коефіцієнтів різних видів еластичності попиту.

2.3. Пропозиція і закон пропозиції. Аналіз змін пропозиції та величини пропозиції. Нецінові визначники пропозиції. Цінова еластичність пропозиції.

2.4. Ринкова рівновага. Визначення рівноважної ціни та рівноважної кількості товару. Надлишок виробника і надлишок споживача. Вплив змін попиту й пропозиції на рівноважну ціну та рівноважну кількість товару на ринку.

2.5. Прямий і непрямий вплив держави на ринкову рівновагу. Наслідки запровадження максимальних і мінімальних цін. Аналіз впливу непрямих податків, дотацій і субсидій на ринкове становище покупців і продавців. Чисті втрати суспільства.

3. Теорії поведінки споживача

3.1. Корисність в економічній науці і проблема її виміру. Функція корисності. Сукупна і гранична корисність. Закон спадної граничної корисності блага.

3.2. Сутність раціонального вибору споживача. Поняття «рівноваги споживача». Правило рівноваги споживача за умови споживання набору благ.

3.3. Криві байдужості (індиферентності) та їх властивості. Коефіцієнт граничної норми заміни (заміщення) благ. Карта кривих байдужості.

3.4. Бюджетне обмеження та можливості споживача. Рівновага споживача з позицій порядкового (ординалістського) підходу. Реакція споживача на зміну цін товарів і доходу споживача. Модель (крива) «дохід - споживання». Модель (крива) «ціна - споживання».

4. Теорія виробництва і витрат

4.1. Параметри функціонування підприємства як мікроекономічної моделі. Суть виробництва. Технологія виробництва. Поняття і параметри виробничої функції. Виробнича функція з одним змінним фактором. Закон спадної граничної продуктивності змінного фактора виробництва. Сукупний, середній та граничний продукт, їх взаємозв'язки. Стадії виробництва.

4.2. Виробнича функція з двома змінними факторами. Крива виробничої байдужості (ізокванта): поняття і властивості. Лінія однакових витрат виробництва (ізокоста). Правило рівноваги виробника.

4.3. Економічний і бухгалтерський підходи до визначення витрат виробництва. Явні і неявні витрати виробництва. Економічний, бухгалтерський і нормальний прибуток.

4.4. Постійні, змінні, сукупні витрати виробництва. Середні і граничні витрати виробництва у короткостроковому і довгостроковому періодах. Постійний, зростаючий та спадний ефекти масштабу виробництва.

5. Ринкові структури. Досконала конкуренція, монополія, монополістична конкуренція, олігополія

5.1. Сутність ринкової структури. Види ринкових структур.

5.2. Суть, ознаки та умови функціонування ринку досконалої конкуренції. 57. Ефективність ринку досконалої конкуренції. Умови рівноваги фірми досконалого конкурента у довгостроковому і короткостроковому періодах.

5.3. Характерні ознаки ринкової структури чистої монополії. Види монополій. Порівняльна оцінка конкурентного та монопольного ринків. Суспільні втрати від діяльності монополіста. Умови рівноваги монополіста у довгостроковому і короткостроковому періодах.

5.4. Характерні ознаки ринкової структури монополістичної конкуренції. 63. Нецінова конкуренція в умовах монополістичної конкуренції. 64. Умови рівноваги виробника у довгостроковому і короткостроковому періодах. 65. Ефективність монополістичної конкуренції. 66. Особливості організації олігопольного ринку. 67. Види олігополій. 68. Економічні наслідки олігополії.

Рекомендована література з розділу «Мікроекономіка»:

1. Задоя А.О., Задоя О.А. Мікроекономіка: навчальний посібник / Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 148 с.

2. Макро- та мікроекономіка: навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М.А. Мащенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 214 с.

3. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О.Ю. Александрова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 305 с.

4. Мікроекономіка: навчальний посібник. Укл. С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів.-т., 2021. 176 с.

5. Мікроекономіка: навч. посіб. / С.В. Васильєв, Є.А. Кобець, О.О. Масляєва. Дніпро: ДДАЕУ, 2024. 310 с.

Перелік тем та їх зміст з розділу «МАКРОЕКОНОМІКА»

1. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

1.1. Основні показники системи національних рахунків та методи їх визначення: Валовий внутрішній продукт (ВВП), Валовий національний продукт (ВНП), Чистий внутрішній продукт (ЧВП), Національний дохід (НД). Три методи обчислення ВВП.

1.2. Індeksi цін та їх види. Індекс споживчих цін (ІСЦ). Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор ВВП. Зведення номінального до реального ВВП. Інфлювання і дефлювання.

1.3. Кейнсіанські функції споживання і заощадження. Гранична схильність до споживання та до заощадження. Середня схильність до споживання і до заощадження. Чинники споживання та заощадження.

1.4. Суть та види інвестицій (валові і чисті; реальні і фінансові; короткострокові та довгострокові; прямі і портфельні; венчурні і безризикові). Автономні і похідні (індуковані) інвестиції. Мультиплікатор інвестицій.

1.5. Сукупні видатки. Рівноважний рівень ВВП. Кейнсіанський хрест. Мультиплікатор видатків. 20. Мультиплікатор податків. 21. Інфляційний і рецесійний розриви.

2. Сукупний попит і сукупна пропозиція

2.1. Сукупний попит: суть та структура. Цінові та нецінові чинники впливу на сукупний попит. Крива сукупного попиту та її переміщення.

2.2. Сукупна пропозиція: суть та чинники впливу. Крива сукупної пропозиції та її переміщення. Сукупна пропозиція в короткостроковому та довгостроковому періодах.

2.3. Рівновага сукупного попиту та сукупної пропозиції в короткостроковому та довгостроковому періодах.

3. Макроекономічна нестабільність

3.1. Діловий цикл та його фази (спад, дно, піднесення, вершина). 30. Причини економічних коливань. Малі, середні та довгі цикли.

3.2. Інфляція: суть, причини виникнення, види та соціально-економічні наслідки. Рівень та темп інфляції. Антиінфляційна політика: суть та види (активна, пасивна).

3.3. Безробіття та його види (структурне, фрикційне, циклічне). Природна норма безробіття. Рівень безробіття.

4. Грошовий ринок та банківська система. Монетарна політика держави

4.1. Грошовий ринок та його агрегати.

4.2. Попит на гроші. Пропозиція грошей. Простий депозитний мультиплікатор. Рівновага на грошовому ринку.

4.3. Монетарна політика: суть, цілі та види (політика «дорогих» і «дешевих» грошей).

4.5. Фіскальна політика: суть, види (дискреційна та недискреційна). 41. Крива Лаффера.

4.6. Економічне зростання: суть та типи (екстенсивний та інтенсивний). Фактори економічного зростання.

4.7. Людські ресурси та людський розвиток. Сталий людський розвиток. Складові індексу людського розвитку.

4.8. Об'єкти та суб'єкти соціальної політики. Види та інструменти соціальної політики.

4.9. Державні соціальні стандарти (прожитковий мінімум, мінімальна заробітна плата, мінімальна пенсія).

Рекомендована література з розділу «Макроекономіка»:

1. Макроекономіка: конспект лекцій у структурно-логічних схемах / О.А. Кулініч, Я. М. Котко. Електрон. дані. Х.: ДБТУ, 2024. 117 с.
2. Макроекономіка. Конспект лекцій : навч. посіб. / Ю.М. Бажал. Національний університет «Києво-Могилянська академія». Київ : НаУКМА, 2024. 41 с.
3. Макроекономіка: навч. посіб. / Н.О. Фісуненко, Т.В. Альошина, О.А. Сидоров, В.Г. М'ячин. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 148 с.
4. Макро- та мікроекономіка: навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М.А. Мащенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 214 с.
5. Яковенко Л., Степаненко С. Макроекономіка : навчальний посібник для студентів. Полтава: Окрон, 2021. 152 с.

Перелік тем та їх зміст з розділу «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

1. Основи функціонування підприємства

- 1.1. Підприємство як суб'єкт господарювання: сутність та напрями діяльності (маркетингова, управлінська, фінансово-економічна, виробнича, обліково-контрольна, інноваційна).
- 1.2. Види підприємств та їх об'єднань.
- 1.3. Середовище господарювання підприємства: внутрішнє (мікросередовище), проміжне (мезосередовище) та зовнішнє (макросередовище).

2. Структура та управління підприємством

- 2.1. Функції (планування, організація, мотивація, контроль) та методи управління підприємством (організаційні, економічні та соціальнопсихологічні).
- 2.2. Типи організаційних структур управління підприємствами (лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, матрична та дивізійна).
- 2.3. Поняття виробничої структури та соціальної інфраструктури підприємства.
- 2.4. Техніко-технологічна база підприємства та суспільні форми організації виробництва (концентрація, спеціалізація, кооперування, комбінування, конверсія і диверсифікація).

3. Планування діяльності підприємства

- 3.1. Планування: сутність та різновиди планів підприємства. Стратегічне, тактичне і оперативне планування: сутність та часові межі.
- 3.2. Бізнес-план: визначення та його розділи (резюме; опис продукції (послуг); маркетинг-план, виробничий план, організаційний план; фінансовий план; оцінка ризиків).

3.3. Поняття економіко-математичної моделі та моделювання. Класифікація моделей. Поняття адекватності моделі. Модель «чорної скриньки». Основні етапи побудови економіко-математичної моделі.

3.4. Поняття статистичної залежності між змінними. Суть кореляційного зв'язку. Критерії оцінювання статистичної значущості лінійного зв'язку.

4. Ресурсне забезпечення діяльності підприємства

4.1. Основний капітал (необоротні матеріальні активи): сутність, видова структура, знос, амортизація, фондівдача, фондомісткість та фондоозброєність.

4.2. Оборотний капітал (оборотні активи): сутність, видова структура, коефіцієнт оборотності та тривалість одного обороту.

4.3. Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи: сутність, види та амортизація.

4.4. Інновації: сутність, різновиди та інноваційний процес. Теоретичні засади та сучасні тенденції інноваційного розвитку. Організаційні форми інноваційної діяльності.

4.5. *Державне регулювання та підтримка інноваційної діяльності. Інноваційна політика підприємства.*

4.6. *Управління інноваційними процесами. Управління інноваційним розвитком підприємства.*

4.7. *Особливості створення інновацій і формування попиту на них. Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності. Оновлення техніко-технологічної бази підприємства.*

4.8. *Фінансування інноваційної діяльності. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства. Комерціалізація результатів інноваційної діяльності.*

5. Витрати та результати діяльності підприємства

5.1. Собівартість продукції та кошторис витрат (матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, інші операційні витрати).

5.2.. Ціна на продукцію (послуги): сутність та функції (облікововимірвальна, розподільча та стимулююча). Різновиди цін (договірні, вільні, регульовані; роздрібні та оптові).

5.3. Дохід та прибуток підприємства (валовий та чистий).

5.4. Ефект та ефективність діяльності підприємства: сутність та відмінності.

6. Персонал підприємства. Економіка праці

6.1. Персонал підприємства, категорії персоналу. Мотивація персоналу: сутність та методи (економічні і неекономічні).

6.2. Сутність заробітної плати як соціально-економічної категорії. Номінальна і реальна заробітна плата. Форми оплати праці.

6.3. Соціально-трудові відносини на підприємстві: сутність поняття. Суб'єкти соціально-трудових відносин, держава, роботодавці та наймані працівники.

Рекомендована література з розділу «Економіка підприємства»:

1. Антонюк Л. Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації : монографія / Л. Л. Антонюк , А. М. Поручник, В. С. Савчук. – К. : КНЕУ, 2003. – 394 с.

2. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О.Болтянська. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.
3. Іванілов А. Економіка підприємства / А. Іванілов. К.: ЦУЛ, 2019. 728 с.
4. Йохна М.А., Стадник В.В. Економіка і організація інноваційної діяльності К. : Академія, 2005. - 400 с. - (Альма-матер).
5. Мацибора В.І., Збарський В.К., Мацибора Т.В. Економіка підприємства: навчальний посібник. К.: Каравела, 2023. 320 с.
6. Онікієнко В. В. Інноваційна парадигма соціально-економічного розвитку України / В. В. Онікієнко, Л. М. Ємельяненко, І. В. Терон ; за ред. В. В. Онікієнка. – К. : РВПС НАН України, 2006. – 480 с.
7. Павленко І.А. Економіка та організація інноваційної діяльності К. : КНЕУ, 2004. - 204 с.
8. Покропивний С.Ф., Новак А.П. Ефективність інноваційно-інвестиційної діяльності К. : КНЕУ, 1997. - 184 с
9. Федулова Л.І. Інноваційна економіка К. : Либідь, 2006. - 480 с.
10. Шваб Л. І. Економіка підприємства: Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. – К.: Каравела, 2004. – 568 с.
11. Шегда А. В., Нахаба М. П., Баюра Д. О., Голованенко М.В., Горянський В.Ф. Економіка підприємства: Підручник/А. В. Шегда (ред.). – К.: Знання, 2006.– 615 с.

Перелік тем та їх зміст з розділу «СИСТЕМА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН»

1. Міжнародна економічна система

- 1.1. Міжнародна економічна система: сутність та її елементи. Міжнародний поділ праці.
- 1.2. Міжнародні економічні відносини, суб'єкти, об'єкти та структурні рівні (підприємства, міждержавний, регіональний, світовий) міжнародних економічних відносин.
- 1.3. Форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля товарами, міжнародна торгівля послугами, міжнародний рух капіталу, міжнародна міграція робочої сили, міжнародне науково-технічне співробітництво, міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини, міжнародна економічна інтеграція.

2. Міжнародна торгівля товарами та послугами

- 2.1. Теорії міжнародної торгівлі (докласичні теорії міжнародної торгівлі, класичні, неокласичні та альтернативні).
- 2.2. Форми, методи та показники міжнародної торгівлі товарами.
- 2.3. Поняття та форми міжнародної торгівлі: традиційна (експорт та імпорт), компенсаційна (зустрічні закупівлі, бартерна торгівля, зворотні закупівлі, промислові компенсаційні угоди), торгівля за кооперацією; торгівля в режимі найбільшого сприяння, преференційна, дискримінаційна.
- 2.4. Методи міжнародної торгівлі товарами. Міжнародна торгівля на підставі прямих зв'язків між контрагентами та через організовані товарні ринки (біржі, аукціони).
- 2.5. Показники міжнародної торгівлі.

2.6. Зовнішньоторговельний контракт: види, структура, функції. Міжнародні торговельні терміни (ІНКОТЕРМС-2020).

2.7. Регулювання міжнародної торгівлі товарами та послугами: тарифні та нетарифні інструменти торговельної політики. Класифікація ЮНКТАД нетарифних інструментів. Макроекономічні ефекти застосування тарифних і нетарифних методів для малої та великої економіки.

2.8. Види послуг у міжнародній торгівлі за класифікацією СОР (ГАТС).

3. Міжнародний рух капіталу

3.1. Форми і чинники міжнародного руху капіталу.

3.2. Прямі іноземні інвестиції: сутність та форми. Портфельні інвестиції: сутність та інструменти міжнародного портфельного інвестування. Види інвестиційних операцій з цінними паперами (інструменти участі в капіталі, боргові цінні папери).

3.3. Міжнародний інвестиційний ринок: сутність, специфіка, структура. Міжнародний ринок акцій. Міжнародний ринок облігацій. Ринок похідних інструментів (форвардні та ф'ючерсні контракти, опціони та свопи).

3.4. Інвестиційна привабливість та система показників, що її характеризують. Інвестиційний клімат країни: поняття та головні складові. Інвестиційна привабливість та інвестиційний клімат України.

3.5. Форми та методи міжнародно-правового регулювання інвестиційної діяльності. Інституційне регулювання інвестиційної діяльності: ЮНКТАД, двосторонні, багатосторонні угоди, угода про пов'язані з торгівлею інвестиційні заходи (ТРІМС), угода про захист іноземних інвестицій.

4. Міжнародна трудова міграція. Світовий ринок праці

4.1. Поняття міжнародної міграції робочої сили. Зовнішня і внутрішня міграція робочої сили; міжнародна міграція робочої сили: еміграція, імміграція, реїміграція.

4.2. Основні причини, напрямки та закономірності міжнародної міграції робочої сили. Міжнародні центри тяжіння робочої сили. Країни походження трудової міграції. Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили: країни-реципієнти, країни-донори.

4.3. Світовий ринок праці: сутність та специфіка, функції та сегменти. Географічна та галузева структура світового ринку праці. Поняття та форми неформальної зайнятості у світовому ринку праці. Регулювання міжнародної міграції праці: рівні (національні, міжнародний), методи (економічні, адміністративні, інституційні). Міжнародна організація праці в глобальній системі регулювання трудової міграції.

4.4. Україна в міжнародних міграційних процесах: наслідки, переваги та загрози. Головні чинники еміграції та країни-реципієнти робочої сили з України.

5. Міжнародне науково-технічне співробітництво

5.1. Сутність технологій і міжнародного технологічного трансферу. Форми передачі та захисту технологій. Способи комерційного і некомерційного міжнародного трансферу технологій.

5.2. Інституційне регулювання світового ринку технологій: Угода з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності СОР (ТРІПС), комітет з передачі

технології Конференції ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД), Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ).

5.3. Пріоритетні напрями розвитку міжнародного технологічного обміну для України.

6. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини

6.1. Валюта: поняття, типи та види. Резервні валюти. Валютний курс та валютне котирування. Фактори впливу на валютний курс. Валютні режими. Паритет купівельної спроможності валют. Валютна система. Типи валютних систем: національна, регіональна (міжнародна), світова. Еволюція світової валютної системи. Європейська валютна система.

6.2. Світовий валютний ринок: сутність, функції, структура, суб'єкти. Поняття та види валютних операцій.

6.3. Валютне регулювання, його види. Валютна політика та її інструменти (валютна інтервенція, валютний демпінг, дисконтна політика, девальвація та ревальвація, валютні обмеження).

6.4. Міжнародний кредит: поняття, функції та форми. Зовнішній борг. Види та показники зовнішнього боргу. Методи та інструменти управління зовнішнім боргом. Інституційне регулювання міжнародних кредитних відносин: МВФ, група Світового банку. Лондонський та Паризький клуби кредиторів.

6.5. Міжнародні розрахунки: поняття, форми та типи. Валютний кліринг: поняття, причини використання, види.

6.6. Платіжний баланс: поняття, структура (рекомендації МВФ, 6-е видання), фактори впливу та методи врівноваження.

7. Міжнародна економічна інтеграція

7.1. Типи міжнародної економічної інтеграції: преференційна зона торгівлі, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз, повна економічна інтеграція. Зона вільної торгівлі України з ЄС як поглиблена та всеохоплююча. Організаційні форми співробітництва Україна-НАТО в економічній сфері.

7.2. Економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції: статичні та динамічні ефекти.

Рекомендована література з розділу «Система міжнародних економічних відносин»:

1. Козак Ю.Г. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 400 с.
2. Мазаракі А.А., Мельник Т.М. Міжнародні економічні відносини : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 612 с.
3. Міжнародні економічні відносини / Н. І. Патика : Київ: Центр учбової літератури, 2022. 560 с.
4. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Кушнір Н.О., Заяць О.І.. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. 360 с.